

hatatlan” zsidó neve szerepelt. Ez utóbbin olyan zsidók is szerepeltek, akik már a német megszállás előtt meghaltak, egy csomó nevet pedig tévesen írtak – minden arra utal, hogy ezeket a listákat német ügynökök állították össze.¹³⁹ Az ügyvédek névsorát a Magyar Ügyvédek Nemzeti Egyesületének¹⁴⁰ közreműködésével készítették el.

A Központi Zsidó Tanács által 1944. április 24-én kiadott és elküldött idézések szövege a következő volt:

UTASÍTÁS

Felsőbb parancs folytán felhívjuk, hogy holnap, azaz 1944. április 25-én, kedden reggel 9 órakor Budapest, VIII. Röck Szilárd utca 26. sz. alatt az ottani hatóságnál személyesen jelentkeztek. Saját érdekében hozzon magával egy takarót, 3 váltás fehérműt, 2 rend felsőruhát, 2 pár cipőt, 1 csajkát, v. fazekat, v. lábost, evőeszközü 1 evőkanalat, 1 fémpharat, továbbá háromnapnyi élelmet. Személyi poggyászának súlya 50 kilogrammot nem haladhat meg. A jelentkezés elmulasztása a mulasztóra nézve a legsúlyosabb következményeket vonja maga után.¹⁴¹

Az idézéseket közvetlenül a névsorok vétele után kiküldték annak a különleges küldöncálózatnak a segítségével, amelyet a Tanács Kohn vezetése alatt hozott létre. A küldöncök legnagyobb része a zsidó gimnázium tanulói közül került ki, akiket vagy behívtak erre a szolgálatra, vagy önként jelentkeztek. Az idézések legtöbb címzettje eleget tett a felhívásnak, és az adott helyen és időben megjelent „munkaszolgálatra”. Sokan közülük először a Tanács központjában érdeklődtek az iránt, hogy mit jelentenek az idézések. Ott megnyugtatták őket, hogy „csupán munkaszolgálatról van szó”, s ha nem tesznek eleget a behívásnak, az nemcsak rájuk, hanem családjukra nézve is súlyos következményekkel jár.¹⁴² „Munkaszolgálat” helyett azonban a megjelenteket a Röck Szilárd utcai kíségitő toloncházból először Kistarcsára, Horthyligetre vagy más magyarországi internálótáborokba szállították, majd nemsokára az elsők között deportálták Auschwitzba.

A legtöbbben, akik nem jelentkeztek, végül is megmenekültek – a német és magyar Gestapo-egységnek ugyanis egyszerűen nem volt annyi emberük, hogy minden egyes zsidóra vadásszanak. Állítólag ez volt az egyik alapvető oka annak, hogy ezek az egységek a Tanács „közreműködését” kérték. Amikor a Tanács néhány alkalmazottja azt tanácsolta, hogy ne vállalják el ezt a feladatot, vagy szabotálását javasolta, Kohn állítólag figyelmeztette őket, hogy „az egész Zsidó Tanácsot veszélybe sodorják”. Hálátlan helyzetében Kohn, a törvényisztelő, a formákhoz ragaszkodó, asszimilációpárti vezető sok munkatársát maga ellen fordította. Egyik kortársának vélekedése szerint ennek oka „nemcsak módszereiben, hanem határtalan gyávaságában is rejlett”¹⁴³.